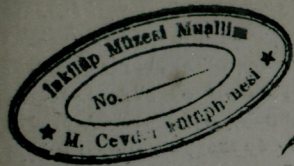

۱۳ ثَمُوز ۱۹۱۸

صافی : ۵۴

ایگنجی جلد

کیکی مخبرو

بزرگ خاوص و صمیمیت او و درجه برحمت و نزاکت کوستردی که، جالبه سیجابت واصلاته، نزاهت و علوفته مقنون ایندی .

ملئیک اجتماعی و سیاسی حیاتنده یوئوک برانقلاب حصوله کثیره جانانان حرب عمومیده عثمانی مانی ده وارانی کوستره جک فدا کارلقدره بولوندی . اردوسن غالی بیاده، دوریجده، شانلی منتقلریزه برلکده، حیات خارقه لری کوستردی . یوتون یو ساعیلر سلطان محمد خان دورنده تجلی ایندی . یوکون، سوکیلی پادشاهنرک ضیاعله بوقیصه، فقط الک مهم حادله لره طلولو دور قایندی . ملت یوئوک برضیاع ایله دلون اولدی .

بکی پادشاهنر، آلتین سلطان محمد وحیدالدین خان حضرتلری محترم سفلرینک کافه مزایاسی حائز بر خاقان دیشاندیر . عزم و مناتق، فکر تدقیق و تنبی، خارق العاده مناریلره عثمانی ملتی ایچون حقیق بر پردرد . مشروطیتنک مؤثر عاملی، عثمانی حیات سیاسی سنک عادل بر ناظمی اولتی ایچون هر درلو مزایای حائردر . فکر احریت پرور، علما، ممتاز، فطره خلوق و عزمکار بر خلیفه ذی اقتداردر . خاقان مغفورک ضیاع ایله بدیندن طولای الک صمیمی تأثیرلرزه عرض تعزیری بر عبودیت و طیفه سی نایق ایله یکدنرکی، امیر المؤمنین اولو خاقاننر سلطان محمد وحیدالدین خان حضرتلرینک عثمانی ملتی ایله برلکده هر درلو موفقیتلره نائلیتی، عثمانی وطننک سعادت سلامتی ایچون نصرت الهی به مظهر بیته کال خلوص ایله نئی ایلر .

بکی مجموعه

هَفْتَهٔ مِصَاحِبَهٔ سَنَیْ

حرمت بورجی

هان هر برده تصادف اییدیور ؟ واپورده، ترامودیه، تولده، شمندورده، غلبه لقی کچیلدرده قارشی قارشی به، اموزر اموزره کلپورده . اعتیادک تأثیرینی در، نهدر بیلیم . یک چوقلمن باشدری بیه چاورمکه لزوم کورمه دن کجوب کیدیور : یارالی غایلمر منن بحث اینک ایستیمور... آلسر، قولسز قالش، باجانی کیمیش ضابطلر، شان صندلرندده قازاندینی بیک درلو یارلره معلول کرمن کوچوک ضابطلر، نفیر بعضاً یاردیچی بر آرقداشک اعتبارله اکر یاده لکسز، یوتون اوغلی لفر یارمه، اینشیملر قایشیملر آراستنده قول دکنکترنی طوبلایه رق، یارالی کوکمنی، یارالی قولتی بوقعده تراموایه بیوم ایدن برچوق حرمسنر، دیوفوسز اسانلرک یومر قورینه کرده کندی بریول، بربر آرامعه مجبور قالیور .

بلکه یورومکه بجالی اولسه بدی اوتهاجرلرک اینجه کیرمکه نزل اینزدی . صافا لکن آزی یول یورومشدی . سقط عضوی ساعلرجه آقایدده دورمایه مانع اولماسه اطرافه یاقینه یاقینه اوطوراجی بر آرامازدی ؟ چونکه ساعلرجه دکل، کونلرجه وایلرجه سیرلر اینجده قالش، یورولتی نهدر، دوشمش... ذاتاً اینجه لش، ناز کلکشمش عضونک دوشمش یوتون اینجه لشدن قورقاسه، هلماتی، مملکتی اینچین جانی اسپرکمدن قاج کرلر اولوم تهلکسی کچیرمش اوله تک ویردیک یوکسک حسارله، انسانی دیوفولرله مجیز اولماسه اوده . ده قوتی . ایتره قافار، راحته یافاردی . فقط یونلری یایئور، یایه میور . سزک، یوتون یو حرب یافغانلرندن اسپرکدیکسز وجودکز قوتی قول ویا یافکرکزار . یارالیر سزله باشه یچاماز . سز تراموایه پیشیورسکر، کندیکره یول آجیورسکر، پیشیورسکر . حالیکه او، طوبالایطوبالایه، یاستونته، قول دکنکتریه دایانه دایانه کایور، برقولیلر تراموایه آسلا میور . تراموای کیدیور، واپور قایجور، سز باشکزی چور یوروب کیفکره یاقیورسکر، چاپقین بر تراموای اینچینک اکثریا کستاجه حرکتی، اوقهرمانی بر برآیانی برده، برآیانی باصاماده برافسی بیه نظر دفتکزی جلب ایجور . نه اونک امدادیه قوشیورسکر، نه دواته کینک تریبه سی ویریورسکر . تریبه سی دکل، الک یوئوک و طیفه سی اوتوتان، عادتاً مقدساته تجاوز ایدن او مأموری طولانلق احتیاجی دویجورسکر . هایدی اینچیزده یوقدرده یوغوسلر، یوقدرطراش یورده کایلر، جاجالار واردیلم . فقط خاطره سنده حال اونلرک منجه لری جانلانا، یورمکری حال اواندا کارلرک یوکولکریه تیغرن دیوفولی، دوشونجه ل اوانلار مرده بو حاللر قارشیبندده اکثریا بردوداق یوکسه لیه اکثفا ایدیور ! بلکه ده آکلامادینی یوندا کارلق قارشیبندده اینچندن ختیجه آجیور : « زوالی » دیوب کجیور .

اونلر سزک مرحتکزه محتاج دکل که... سز مجروحلر قارشیبندده آجیق بر تقدیر، بر حرمت حسی دویابلیسرکسز ؛ اونلره شکرانکزی سوله بیلیرسکر . فقط او، ساده جه و طیفه سی یایدینجه قانع، سز دن هیچ برشی ایستیمور . پلش اولکر، سز یالکر و طیفه کری دکل، حیانتکری، مالکری، ناموسکری قورنارانلره قارشی الک اوافق بورجکزی اوتویورسکر . اونلره قارشی دکل، اخلاعه، وجدانکزه قارشی معاتسکر .

همیز درلو درلوسیلر، وسیله لره اوغزده راحت راحت اوطوردیغز، سکوت اینجده ایشنر کوزله مشغول اولدیغز زمانلر، اولر دن بر قسقی چولرله بر قسقی قاقاسلارده دشمنه دکوشیوردی . بز، عائله سعادت اینچنده یوب ایجیوردق، یا تاغمرده او یو بودق ؛ سینه ماده، تیابرلورده اکتمیوردق، اولر دن بر چوخی چناق قلعه ده بزم بوساعدز، راحتنر، رفاهنر ایچون دکوشیوردی؛ کوزل استابولک ساکن و مستترخ حیالیه دشمن کلکری آراستنه بندلر دن سپرلر

یاسیوردی . بر چوقلری دونه دی ؟ قلبزده اونلره قارشی، هیچ بر زمان کوستره میه کجمن برمنندارانق، خاطره مرده، اظهاره مقتدر اولمایه جغدن برشکران نعمت وار . فقط دوتنلر سقط اولوبده به اینچیزه کائلر... شهید اولانلر دها آزی تقدیرمنر، حرمسنر، شکرانزه لاشدر ؟ اصلا، بورج، قدر تیغرن اوستوندر ؛ حیات بورجی یوتی تمام اودیمیز . هیچ اولمازسه و طیفه منری الک اوافق، الک اودی شکیله یایلم . اونلره هر وسیله ده یاردیم ایدیم . مدتی بر انسان، دینی، ملتی سهوهدن برآدم، یانندن کچن یارالی بر عسکره الی اوزاغنه مجبوردر . آداب معاشرت ده یونی امر ایدر . حالیکه سزک هر خصوصه ک معاولنکر، هر برده کی یاردیمکزارلرک ایستمه کنتزل انجه دکتری بر ختیدر .

آرقادن آغیر آغیر کلن، مشکلا نه یورون بر یارالی بی تراموای بکلجه جک، اونلر بیترکن هرکس عنونیتله یول آجاق، کفایت ایدمه جک قدر بر بوقسه بریسی اینجه جک، اونلر قوللر دن طوئولوقر یبندیریلر جکدر . اوسزه قوشون قارشیبندده سیر اولدی . سزکده سواقده، برغلبه لده، تریبه سی نقصان اولانلره قارشی سیر اولکر، اونی راجتیه، اینچیندن، یاراسی سزلامدن کچیرمه کر چوق یوئوک بر فدا کارلقیدر ؟ واپوره بیترکن اوکزکرده کی یارالی عسکری اینجه کر، بالکس قولنه کیریکز و قوللاجه، تهلکه سزجه کیرمسه یاردیم ایدیکز . اونلر علی العاده بر فرددکل، یوتون بر ملندر . ملنک یوئوک، فدا کارلقی حسی، قهرمانانی نامه آرتق نسی قاشسه، ایشنه اونلر تمیل ایدیور . اونلر کچرکن حرمته کری کچیکسز .

نجم الدین صاده

اجتماعیات

معارف و حرث

تریبه، بر جعیتده، یتیمش نسلاک هنوز یکی یتیمکه باشلایان نسله فکرلرنی وحسارنی ویرمه سی دیکدر، فقط، یووریش ایکی صورتده جریان ایدر : برنجی صورت، یتیمش نسلاک، کندیبک هیچ خبری اولمادن، صمیمی حیاتده کی قونوشه لری، فعل وحرکتلرله جانی مثاللر تشکیل ایدر کی نسله تأثیرلر اجرا ایتسیدر . ایکنجی صورت، یتیمش نسلاک ولی، وصی، معلم، مربی ناملرله رسمی وضعیتلر آله رق، اصول و اراده تحتده یکی نسله برطاق معین فکرلری وحسارنی تلقینه چالیشمه سیدر . بن، تریبه نیک یوایی صورتندن برنجیسه (منشور تریبه)، ایکنجیسه (منقح تریبه) ناملرنی ویریمور .

شوقدرکه منشور تریبه نیک منبی یتیمش نسلاک و قتیله تقرائنش کلرلی وحسارلی دکادر . جعیتده

هر آن هشی تجدید حالند در . چو جو قفل اجتماعی
 عطله کی فکر لره حلسردن ، منتشر تریه طریقله
 باخاسه الیکریلی ، آبلرلر . یو لکی فکر لره و حلسر
 الیکری واقع لره ، بخرانلرک ، نجمه لره ، جریانلرک
 دوغور دینی نتیجه لرد . دیکه ک حقیقت حالده ، منتشر
 تریه ، چو جوغه سابق نسلک دکل ، دوغور دون
 دوغوریه حال حاضر ده کی جمیتک یکی وجدانی نقل
 ایدر . حال بوکه ، متغی تریه ، چو جو قفلر اکثریتله
 جمیتک بوکونکی وجدانی دکل ، بلکه ماشیده
 طولانی دهنی مدونه لرلی ویریر . او حالده ، اجتماعی
 وجدانی ، متغی تریه یک ویردیک جانسز ذهنی لره
 دکل ، منتشر تریه یک آشیادینی جانی روحیتلره
 اراقی کر کدر .

برمئلده ، منتشر تریه طریقله ، جمیتدن فردله
 کین روحیتلرک مجموعه (حرت) نامی ویریلیر . مثلا
 هرملک قوشودنی صیصی برسانی واردرک جمیتدن
 فردله منتشر تریه طریقله انتقال ایدر . یتهرملک
 نورکولرند ، قوشمه لره قوللاندینی صیصی بر
 وزنی واردرک ، بوده قوشولان لسان کی ، منتشر
 تریه طریقله منتقل اولور . یتهرملک جانی ووجدی
 برصورتده یاشادی دخی برحای واردرک بوده منتشر تریه
 طریقله کچر . ملنک اخلاق ، بدیی دوغور لره عینی
 صورتده فردله وجوده کلیر . فردملنک حقوق ،
 اقتصادی عرفلری فلسفی ، علمی تالیملری بده صورتله
 اکتساب ایدر . ایشته ، بوتون بواجتهی مؤسسه لره
 مجموعه (حرت) نامی ویریلیر .

قطعه ، قوشولان برسان اولدینی کی ، یازیلان
 برسانده واردر . خلق نورکولرند قوللایان بر
 وزن اولدینی کی ، یازیلان ادبیاتده قوللایان باشقه
 بروزنده واردر . ملنک صیصی سسی اولان برخلق
 موسیقیمی اولدینی کی ، باشقه ملنلر دن آلتینش مدون
 بر موسیقی بده موجوددر . حاصلی یو قاریده صایدیمز بوتون
 مؤسسه لره قیلر ده یاشایان قسملری اولدینی کی ، کتابلره
 یازیلان اولان قسملری بده واردر . برنجیلر فردله منتشر
 تریه ایله انتقال ایتدیک کی ، ایکنجیلره متغی تریه
 ایله انتقال ایدر .

شبهیمز ، بزده کی اسکی یازی لسانی ایله ، اسکی یازی
 وزنی ، متغی بر تریه یک اجارله چو جو قفلره
 اوکره تیله مش اولسه ، بوتولر اوتوز سنه سوکرا ،
 اورته دن قاتلار . یکی نسلک الله اسکی کتابلر ویرله یدرک
 اولرله الیکری یازی یازم اوکره تیلسین : سابق نسلک
 تمکندن قورونلار بوخ روخلر ، یالکرت قوشودق لری
 لسانی یازه قفلر ، یالکرت نورکولره ایشیدمک لری
 وزنی استعمال ایده چکدر .

دیکه ک چو جو قفلره ، منتشر تریه ، بوکونکی
 جمیتک جانی وجدانی نقل ایتدیک حالده ، متغی تریه ،
 سابق نسلک جانسز مدونه لرلی تحمیلر چالیشیر . جمیت
 ایدیمز یاشایان بریدن یاشایان بر اخلاق ، یاشایان
 بر حقوق ، یاشایان بر بدیعیات ، یاشایان بر اقتصاد
 موجود اولدینی کی ، بولرک تدریس کتابلر بده یازیلش
 شکلی بده واردر .

ایشته ، منتشر تریه بزده بولرک یاشایان شکل لری ،
 متغی تریه ایسه یازیلش شکل لری ویرر .
 جمیتک فردله منتشر تریه طریقله ویردیک
 مؤسسه لره مجموعه (حرت) دیشلر کی ، سابق
 نسلک لاحق نسله متغی تریه واسطه سیله دور
 ایشیکه چالشدینی مدونه لره ک مجموعه ده (معارف) نامی
 ویریلکده در . اساساً معارف ، طبعی حالده بوکوک
 ایدر . عنصر دن یعنی ملی حرتله بین الملل مدینک مجموعه دن
 عبارتدر .

مدینت ، بوتون ملنلر آراسنده مشترک اوله سی
 لازم کان مثبت علملره فی عملیه لره مجموعه در . بناءً
 علیه ، معارف بو بدینی اصلاح ایچون برصامت
 ایدیمز کچر ، دوغور دون دوغوریه اوورادر . چو کچک
 بو عصرک مدینتی اووروادک مدینتدر . بزده ، معارف لره
 مدینته ، یعنی مثبت علملره فی عملیه لره تعلق ایدن
 قسبی ، هیچ بوزمه یه رق اوورایدن آلتالی بز .

قطعه ، معارف لره اصلاسی مشکل اولان جهتی ، حرتله
 تعلق ایدن حسی ووجدانی قسیدر .

بعضی ملنلره معارفله حرت بربرنه اوغوندر .
 دیکه ک بولرله متغی تریه ، منتشر تریه یک اثرنی
 تعقیب ایشدر . ایشته جرمان ملنلرله آفلو ساقونلر
 بواله در . بولنلره ، چو جو قفلر منتشر تریه یک
 ویردیک حسلره ، متغی تریه یک ویردیک فکرلر
 بری برله هم آهکدر . بزده آیه ، متغی
 تریه ایله آلتان ملی دوغورله میان اولدینی ایچون ، معارف لره
 حرتیز بربرنه یان کوزله باقادر . صوابله رتوبن یانی
 فاسل بربرنه قاریشایسه ، بزده معارف لره حرتیزه دائما

بربرنه تماس ایشک بربر شمدی بده قدر قارشیلشلی
 انطباقدن عروم قاشلاردر . ملک تیزده حکمران اولان
 کجلیک بخرانیله قانلیق بخرانی معارف لره حرتیز آراسنده کی
 بو آجیق تضا دک نتیجه لره ک دیکدر ؟ بئ ، بوتون
 اجتماعی بخرانلر بزه بو هموی سببک تأثیرلری
 کور بیورم . ملک تیزده معارف انتشار ایتدیکه اخلاق
 بو زولور ، معنویات یقیلیور بوز خسته قلری ، ذهن
 بخرانلری آرتیور . بواله باقیجه ، ژان ژاق روسویه
 حق ویرمه ملک الدن کلپور . قطعه ، هیچ شبهیمز ،
 روسونک مضمر ایتدیک معارف بر طرفدن ملی حرتله ،
 دیکر طرفدن حقیقی مدینته مخالف اولان خسته بر
 معارفدر . یعنی بزده کی معارفه بکزه بن غیر ملی ، غیر
 مدنی ، ساخته بر عرفاند . بوقسه ، بوکون صاغلام
 ملنلره حاکم اولان صاغلام معارف لری چون مضرو اولسولر ؟
 بوکی ملنلره معارف انتشار ایتدیکه ، اخلاقده
 موازی برصورتده تمکمل ایتدیک کور بیورز . بزده
 الیورک اخلاسلر ، الکچوق معلومات صاغلام اولر
 آراسنده ظهور ایتدیک حالده صاغلام ملنلره الک
 بوکوعالمر ، اخلاقده الکضیاتی انسانلاردر . دیکه ک
 اولرله کی معارفله بزده کی معارف باشقه باشقه یلرلدر .
 روسویه مضمر معارفدن قورونولن ایچون طبعیتمز رجوع
 ایتدی توبیه ایدیبوردی . بجه ، روسو دانا دواغرو حسی
 ایتدیک حالده ، اکثریا حسلرینی دوغرو افاده ایدمه

مشددر . روسونک طبیعت دیدیک شئی ، بوکون (حرت)
 نامی ویردیکن طبعی حایتزدن عبارتدر . مثلا ، اسکی
 بریازی لاساز وارک صغیدر ، قوشودیمز لسانسه
 طبعی برلساند . غروض ، غریبلره عملر ایچون طبعی
 بوزن اولدینی حالده ، بزیم ایچوم صغیدر . چو کچک ،
 اولرله کی غروض ووزنی چو جو قفلره منتشر تریه
 زمانده اولرله کی غروض ووزنی چو جو قفلره منتشر تریه
 ایله کچر . بزده ایسه ، نه خلق نورکولری غروض ووزنلره در ،
 نه ده بوزن منتشر تریه ایله اوکره نیلیر . برمؤسه ملک
 طبعی لیکنه دلالت ایدن یوایی وصف ، بزده یالکرت
 جوع ایدم !) قاعده می ، بزی قوشولان
 لسانه ، نورکولره ترم ایدین ورتله موسیقی بده ،
 یاشایان دینه ، اخلاقه ، بدیعیات ، حقوقه دعوت
 ایدیبور . یعنی ، روسو بزی اجتماعی شایته چاغیر یور .
 چو کچک اجتماعی شایته ، جمیتک وجداندنه یاشایان
 دوغورلر ، فکرلر واراده لرد .

حال بوکه ، بزبولرله بوس بوتون یابانچی برمعارف
 یاپیش . ایشته ، بوکونکی تورکیلکده عینی دعوتده
 بولونیور ، نورکاری حیاته ، طبیعت ، شایته چاغیر یور .
 روسودن فیاض بررومانیزم دوغندینی کی ، بوکونکی
 تورکیلکدن ده فیضی برحایتلرله دوغانددر . قطعه ، بو
 حایتلر یالکرت ادبیاتمه منحصر اولمایه جی ، اجتماعی مؤسسه لره
 هسینه شامل بولونه چکدر . مثلا ، خلق قوشولان لسانه
 عودت ، (لسانده حایتلر) در . خلق قوشولان لسانه
 رجوع (وزنده حایتلر) در . خلق موسیقیمی
 دونوش (موسیقیمده حایتلر) در . خلق معاصیرله ، اسکی
 نورک اسطورله لر بیه رجوع (ادبیاتده حایتلر) در .
 بو دستوری معماری بده ، اودا وصالون تقریشاته ،
 رسامله ، حتی یوونانجه الیایشلرله تطبیق ایدر .
 بدیعیاتده هموی بر حایتلر حوصله کلیر . عینی
 صورتله اخلاقده ، حقوقده ، اقتصادده ، فلسفه ده ده
 برحایتلر جریانی واردر . دانا رومانیزمده طبیعتک
 و حایتلر دیکدر . صنعیلکدن ، جانسز قندن ، طبیعت
 و حیاته دعوت سورونده اولان هر حرکت حایتلر یعنی
 رومانیزم مایه تندر . حایتلر ، منتشر جمیتک ، متغی
 جمیت قارش بر عصیان ، بر عکس العلمیدر . انسانلرک متغی
 معارفدن منتشر حرتله وحرعلمه دوغرو قاچه سیدر .
 ایشته ، حرتی تورکیلکک ایله غایبه سی بودر .
 یعنی ، معارفنی بر طرفدن بین الملل مدینته ، دیکر
 جعتدن ملی حرتله انطباق ایتدیرمکدر . فی الحقیقه ،
 بو مقصدک حوصلندن سوکرا ، منتشر جمیتک ، متغی
 معارف وجوده کلکچ . قطعه ، بو متغی برمعارف
 ملی حرتله بین الملل مدینته موافق اوله جی ایچون ،
 هم ملی ، همده عصری بر مایه تندر . حرتی تورکیلکک
 ایکینی غایبه سی بومعارفی عموم تورکاره
 تعیم ایشکدر .

ضیا کونک آلب